

Beleidsvisie Bûtengewoan bewege yn Súdwest-Fryslân

De raad van de gemeente Súdwest-Fryslân;

Heeft overwogen dat:

- zij op 17 november 2022 de Beleidsvisie Bûtengewoan bewege yn Súdwest-Fryslân hebben vastgesteld;
- het wenselijk is dit beleidsdocument te publiceren en daarmee uitvoering te geven aan artikel 6 van de Bekendmakingswet;

Inhoudsopgave

- Voorwoord
- 1. Inleiding
- 2. Een beweegvriendelijke omgeving
- 3. Sociaal aspect
- 4. Trends en ontwikkelingen
- 5. Doel en ambitie
- 6. Thema's en speerpunten
- 7. De gemeentelijke organisatie
- 8. Samen verder
- 9. Slotbepalingen
- Bijlagen

Voorwoord

Voor jou ligt de nieuwe visie op bewegen in de openbare ruimte. Hierin staat beschreven hoe de gemeente Súdwest-Fryslân de komende jaren het buiten bewegen een vaste plek wil geven. Eén van onze ambities uit het coalitieakkoord 2022 - 2026 luidt: 'Inzet op positieve gezondheid en preventie. Om dit te bereiken vinden we het belangrijk een gevarieerd aanbod van sport, bewegen en speeltuinen te creëren. In een groene, uitnodigende en veilige omgeving'. Iedereen kan meedoen.

Als wethouder Sport maak ik mij daar graag hard voor. Laagdrempelige en toegankelijke sportvoorzieningen voor uiteenlopende leeftijden en dichtbij huis. Met deze visie willen we sporten, spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte stimuleren en bereikbaar maken voor al onze inwoners. Zodat uiterlijk in 2030 minimaal 80% van onze inwoners genoeg beweegt (nu 68,2%).

Omdat dit bijdraagt aan gezonde en gelukkige inwoners. Dit doen we niet alleen voor onze inwoners, maar het liefst ook samen met onze inwoners. Wij geven ruimte aan burgerinitiatieven en richten een subsidieregeling in voor initiatieven die het sporten en bewegen in de openbare ruimte stimuleren. Een mooi voorbeeld van een burgerinitiatief is de aanvraag van een 12-jarige inwoner van onze gemeente. Hij wil graag een pannakooi voor in de buurt: "Dan kunnen we lekker spelen en sportief bezig zijn. Er zijn wel speeltuinen voor kleine kinderen, maar voor oudere kinderen is er weinig te doen". Een prachtig idee, en zo zijn er veel meer initiatieven die aansluiten op deze nieuwe visie.

Laten wij ons samen inzetten voor een sportieve, speelse en beweegvriendelijke mienskip.

Bauke Dam,
Wethouder Sport en Bewegen

1. Inleiding

Inwoners vragen ons steeds vaker om bijvoorbeeld nieuwe skateplekken, beachvolleybalvelden, een pumptrack, extra speel- en klimtoestellen of een calisthenicspark. Dit onderstreept de noodzaak én kans

om als gemeente meer in te spelen op de veranderende behoeften van de gebruikers van de openbare ruimte.

1.1 Openbare ruimte als sport- en beweegplek

41% van de Nederlanders tussen 6 en 79 jaar maakt wel eens gebruik van de openbare ruimte om te sporten. Denk aan recreatief wandelen en fietsen, bootcamps, hardlopen en wielrennen. Steeds meer mensen sporten en bewegen buiten in plaats van in een sporthal of op een sportveld.

We zien dit ook in onze gemeente: steeds meer mensen sporten en bewegen in de openbare ruimte. Er is landelijk steeds meer aandacht voor de vraag: hoe kan de inrichting van de openbare ruimte bijdragen aan gezondheidswinst van de inwoners?

1.2 Sporten, spelen, bewegen en ontmoeten

Sporten, spelen, bewegen en ontmoeten zijn van onschatbare waarde. Onze inwoners doen het graag. Een goed gebruik van de openbare ruimte maakt zowel de steden als plattelandse omgeving levendig en vitaal.

Sporten

Veel inwoners vinden sporten leuk en zien sport als een vorm om elkaar te treffen en nieuwe mensen te ontmoeten. Op een sportveldje, in een pannakooi of calisthenicspark of met een hardloop- of bootcampgroepje.

Spelen

Buiten spelen is ontzettend leuk. Het is onmisbaar voor de ontwikkeling van kinderen en volwassenen. Kinderen die buiten spelen ontwikkelen zich gezonder, slimmer en socialer. Daarom is het recht op (buiten) spelen vastgelegd en beschermd in het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties.

Bewegen

Bewegen is goed voor jong en oud. Het is minstens zo belangrijk voor onze gezondheid als voeding. Daarom zouden we elke dag gevarieerd moeten bewegen: van intens tot ontspannen, van doelgericht tot onbewust. Op zoveel mogelijk momenten per dag. De openbare ruimte is daar heel geschikt voor. Die is namelijk van en voor iedereen. Binnen handbereik, gratis en altijd beschikbaar.

Ontmoeten

Elke dag ontmoeten we andere mensen: thuis, op school, op straat of op het sportveld. Veel ontmoetingen zijn eenmalig en vluchtig, andere zijn frequent en vertrouwd. Bijvoorbeeld om het over alledaagse dingen te hebben of om een passie of kennis met elkaar te delen. Om van elkaar te leren. Elkaar vaker ontmoeten geeft mensen het gevoel dat ze ergens bij horen.

2. Een beweegvriendelijke omgeving

De openbare ruimte is de grootste sport- en beweegaccommodatie van onze gemeente. Daarom willen we deze ruimte zo aantrekkelijk mogelijk maken. In dit hoofdstuk lees je wat een beweegvriendelijke omgeving is, wat de voordelen zijn en hoe we onze openbare ruimte beweegvriendelijk(er) willen maken.

2.1 Beweegvriendelijke omgeving

Een beweegvriendelijke omgeving is: een leefomgeving die het mensen mogelijk maakt en hen stimuleert en uitdaagt om te sporten, spelen, bewegen en ontmoeten. Meer informatie staat in bijlage 2.

De gebieds- en sportregisseurs spelen ook hier weer een belangrijke rol. Bovendien moeten we samenwerken met de verschillende professionele vakdisciplines binnen de gemeente om tot een beweegvriendelijke omgeving te kunnen komen. Vaak ligt de trekkersrol zelfs bij een ander domein/team dan team Cultuur en Sport.

Volgens het Kenniscentrum Sport & Bewegen (2019) is een beweegvriendelijke omgeving een omgeving:

1. met voorzieningen (plekken) in de openbare ruimte waar mensen spelen, bewegen, sporten, ontmoeten en zich verplaatsen;
2. waarin gebruikers worden gestimuleerd (bijvoorbeeld door activiteiten, campagnes en beweegapps) om te spelen, te sporten en zich actief te verplaatsen;
3. waarin een activiteitenaanbod is gekoppeld aan de voorzieningen, zodat die duurzaam gebruikt worden;
4. die schoon, heel, veilig, toegankelijk en uitdagend is (ingericht);
5. die tot stand is gekomen vanuit urgentie bij de gebruiker(s) en door samenwerking tussen publieke, private en particuliere partijen;
6. die is toegepast en afgestemd op het juiste schaalniveau.

2.2 Voor iedereen

Een beweegvriendelijke openbare ruimte maakt dat mensen langer gezond blijven. Als je beweegt, ontmoet je ook andere mensen. Daarom is de openbare ruimte belangrijk. Wij willen de openbare ruimte zo inrichten dat sporten, spelen, bewegen en ontmoeten vanzelfsprekend wordt. Dat kan door het geven van een uitnodigende prikkel en door het plaatsen van sport-, spel-, beweeg- en ontmoetingsgelegenheden.

Door de openbare ruimte zo in te richten dat dagelijks bewegen zoals fietsen, lopen, skaten of steppen voor onze inwoners heel gewoon wordt. Zo kunnen we het gezonde met het aangename combineren. En, daarbij willen we dat alle openbare ruimtes toegankelijk zijn voor iederéén.

3. Sociaal aspect

Sport, spelen en bewegen heeft een groot sociaal aspect: het verbindt mensen. Op een laagdrempelige manier. Ze ontdekken het plezier van elkaar ontmoeten. Ze leren elkaar kennen en waarderen. Dit zorgt voor samenhang in een dorp of wijk. In dit hoofdstuk gaan we in op gezondheid en de beweegrichtlijnen én op het nut van buitenspelen.

3.1 Voordelen voor je gezondheid

Het oude Romeinse spreekwoord, “een gezonde geest in een gezond lichaam”, geldt nog steeds. In het preventieakkoord van 2020 staat beschreven dat wij de gezondste en vitaalste woon- en leefgemeente van Noord-Nederland willen zijn. Om hier aan bij te dragen, willen wij aandacht geven aan sporten, spelen, bewegen en ontmoeten. Sporten en bewegen:

- Maakt je lichamelijk en geestelijk fitter
- Zorgt dat je minder kans hebt op een depressie, hart- en vaatziekten, diabetes en bepaalde soorten kanker
- Verbetert je humeur
- Geeft je energie
- Is goed voor je bloedsomloop, ademhaling, spieren, gewrichten botten
- Is goed voor je gewicht
- Verhoogt je weerstand
- Helpt je om stress kwijt te raken
- Verbetert de kwaliteit van leven

3.2 Beweegrichtlijnen

De Gezondheidsraad schreef in 2017 nieuwe beweegrichtlijnen. Hiervoor keken ze naar onderzoeken over beweging. De onderzoeken lieten telkens weer zien hoe belangrijk bewegen is. En hoe slecht het is om veel te zitten. Hieronder vind je de beweegrichtlijnen.

De Nederlandse beweegrichtlijnen

De huidige beweegrichtlijnen zijn in 2017 gepubliceerd door de Gezondheidsraad. Ze laten zien hoeveel en welke beweging goed is voor mensen. Voldoen aan de beweegrichtlijnen verlaagt het risico op chronische ziekten, zoals diabetes en hart- en vaatziekten, depressieve symptomen en, bij ouderen, botbreuken.

Voor kinderen en jongeren (van 4 tot en met 17 jaar) gelden de volgende richtlijnen:

- Doe elke dag minstens een uur aan matig intensieve inspanning.
- Doe minstens 3 keer per week spier- en botversterkende activiteiten.

Voor volwassenen en ouderen (van 18 jaar en ouder) gelden de volgende richtlijnen:

- Doe minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, verspreid over diverse dagen.
- Doe minstens 2 keer per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.

Voor alle leeftijdsgroepen geldt:

- Bewegen is goed, meer bewegen is beter.
- Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel.
- Voorkom veel stilzitten.

3.3 Sporten en bewegen levert veel geld op

Als iedereen sport en beweegt, bespaar je als samenleving ook geld. Het landelijke rapport “De sociaal-economische waarde van sporten en bewegen” laat zien hoeveel dit is. Kenniscentrum Sport & Bewegen en Ecorys deden in 2017 een eerste aanzet voor een waardering van sporten en bewegen. Uit onderzoek blijkt: als 10% van de mensen die de beweegrichtlijnen niet haalt dat wél gaat doen, levert dit ons als gemeente Súdwest-Fryslân jaarlijks € 4.248.965 op. Meer info vind je in bijlage 3.

3.4 Sociaal aspect van buitenspelen en ontmoeten

Buitenspelen is van groot belang voor de motorische, sociale, lichamelijke ontwikkeling van kinderen. Buitenspelen is namelijk ook sámen spelen, samenwerken en compromissen sluiten. Tijdens het spelen zijn kinderen in beweging, ontmoeten ze elkaar, worden ze uitgedaagd en krijgen ze vertrouwen in wat ze kunnen. Volwassenen die als kind veel hebben gespeeld, bewegen op latere leeftijd vaak meer. Buitenspelen is dus een investering in de toekomst. Spelende kinderen in de buurt geeft ook een gevoel van veiligheid en saamhorigheid, en nodigt je uit om samen dingen te doen. Als je elkaar ontmoet, krijg je een band met elkaar. Mensen kijken meer naar elkaar om. Dit versterkt de gezondheid.

4. Trends en ontwikkelingen

Op het terrein van sport, spelen en bewegen zien we verschillende trends en ontwikkelingen. Deze lees je in dit hoofdstuk.

Bewegen in openbare ruimte

- Mensen willen wel sporten, maar steeds minder in verenigingsverband. Ze sporten en bewegen steeds meer individueel en in ongeorganiseerd verband (fietsen, hardlopen, skaten, outdoor fitness, enzovoort).
- Mensen sporten meer in de openbare ruimte dan tot nu toe gebruikelijk was.
- Het thuiswerken en flexibelwerken veranderen het gebruik van openbare ruimten: meer werkenden en meer studenten zijn op alle tijdstippen van de dag kort aanwezig.
- Sporten, spelen en bewegen wordt meer ingezet als middel voor gezondheidsbevordering, participatie, sociale samenhang, leefbaarheid, inburgering, citymarketing en economie.
- Een groot deel van de Nederlanders beweegt te weinig en zit te veel. In coronatijd bewogen mensen door het vele thuiswerken en de beperkte toegang tot sportfaciliteiten nóg minder.
- Mensen fietsen vaker en nemen vaker het openbaar vervoer.

Bewegen voor jong en oud

- De afgelopen tien jaar zijn kinderen zwaarder geworden. Zowel het aantal kinderen met overgewicht als met obesitas is toegenomen.
- De motorische ontwikkeling van kinderen loopt de laatste jaren terug.
- Sporten, spelen en bewegen wordt breder benaderd onder de noemer “beweegvriendelijke openbare ruimten voor jong en oud”, als een plek om elkaar te ontmoeten en te bewegen. Hier zijn landelijk verschillende voorbeelden van, vooral in stedelijk gebied. Bijvoorbeeld de Beweegvriendelijke Stad Amsterdam/Groningen en het noordelijke platform BIOR (Bewegen In de Openbare Ruimte), dat inspirerende voorbeelden in het noorden noemt.
- Ouderen blijven langer zelfstandig wonen. Hierdoor wonen er meer ouderen in de wijk. Dat vraagt om een nieuwe blik op de openbare ruimte, zodat deze toegankelijk en aantrekkelijk blijft voor verblijf, bewegen en ontmoeting.
- Hoe ouder mensen zijn, hoe minder ze bewegen.

Speelgoed in openbare ruimte

- Mensen plaatsen vaker particuliere objecten, bijvoorbeeld speelgoed, in de openbare ruimte. Dit vraagt om helderheid over veiligheid en aansprakelijkheid.

Inwoners denken en doen mee

- Steeds vaker nemen bewoners het initiatief om sport-, speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken mee te ontwerpen en te onderhouden. Omdat het aantal bewonersinitiatieven groeit, nemen de mogelijkheden voor co creatie toe.

Wifi in openbare ruimte

- Steeds meer mensen zien de openbare ruimte als ontmoetingsruimte. De beschikbaarheid en betere gebruiksmogelijkheden van wifi maken publieke ruimten tot een gemeenschappelijke plek, waar je meer en meer kunt werken en recreëren.
- Technologische mogelijkheden van het gebruik van wifi in de buitenruimte nemen snel toe. Interactieve toestellen met apps en programma's bieden variatie in het spel-, sport- en educatieve aanbod en maken het mogelijk om het gebruik te monitoren.

Klimaat en duurzaamheid

- Onderdelen van sport- en speeltoestellen worden duurzamer. Het kunnen hergebruiken van alle materialen wordt steeds meer de standaard.
- Klimaatverandering leidt tot meer warme dagen en meer gebruik van de openbare ruimte.

5. Doel en ambitie

Met deze visie willen we sporten, spelen bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte stimuleren en toegankelijk maken voor al onze inwoners. Zodat uiterlijk 2030 minimaal 80% van onze inwoners genoeg beweegt (nu 68,2%). In dit hoofdstuk lees je hoe we dit samen met onze inwoners willen bereiken.

5.1 Doel en uitgangspunten

Ons doel is: de openbare ruimte optimaal benutten om een actieve en gezonde leefstijl aan te moedigen. We willen dit doel bereiken door sport-, speel-, beweeg- en ontmoetingsplekken zo in te richten en beheren dat het bij de inwoners past. Daarnaast werken de verschillende professionele vakdisciplines binnen de gemeente samen in een integrale- en gebiedsgericht aanpak.

Onze vier uitgangspunten hierbij zijn:

1. Samen met inwoners en samenwerkingspartners dragen we bij aan een veilige en aangename openbare ruimte, waar inwoners sporten, spelen, bewegen en elkaar kunnen ontmoeten.
2. Samen met inwoners en samenwerkingspartners dragen we bij aan gezondheid en sociaaleconomische waarde van sporten en bewegen.
3. We maken de sociaaleconomische waarde van sport en bewegen in onze gemeente inzichtelijk via deelname aan het SROI dashboard.
4. We creëren meerwaarde voor zowel gemeenschap als ons eigen organisatie door breder te kijken dan het eigen vakgebied.

5.2 Ambitie

Onze ambitie is om een sportieve, speelse en beweegvriendelijke gemeente zijn. We willen iedereen stimuleren en uitnodigen om te sporten, spelen, bewegen en elkaar te ontmoeten; en dat voor iedereen mogelijk maken. 68,2% van onze inwoners beweegt genoeg. Meer info hierover vind je in bijlage 3. We willen dat uiterlijk 2030 80% van de inwoners genoeg beweegt. Onder genoeg bewegen verstaan we:

De beweegrichtlijn voor volwassenen en ouderen in beeld door 'Alles over Sport':

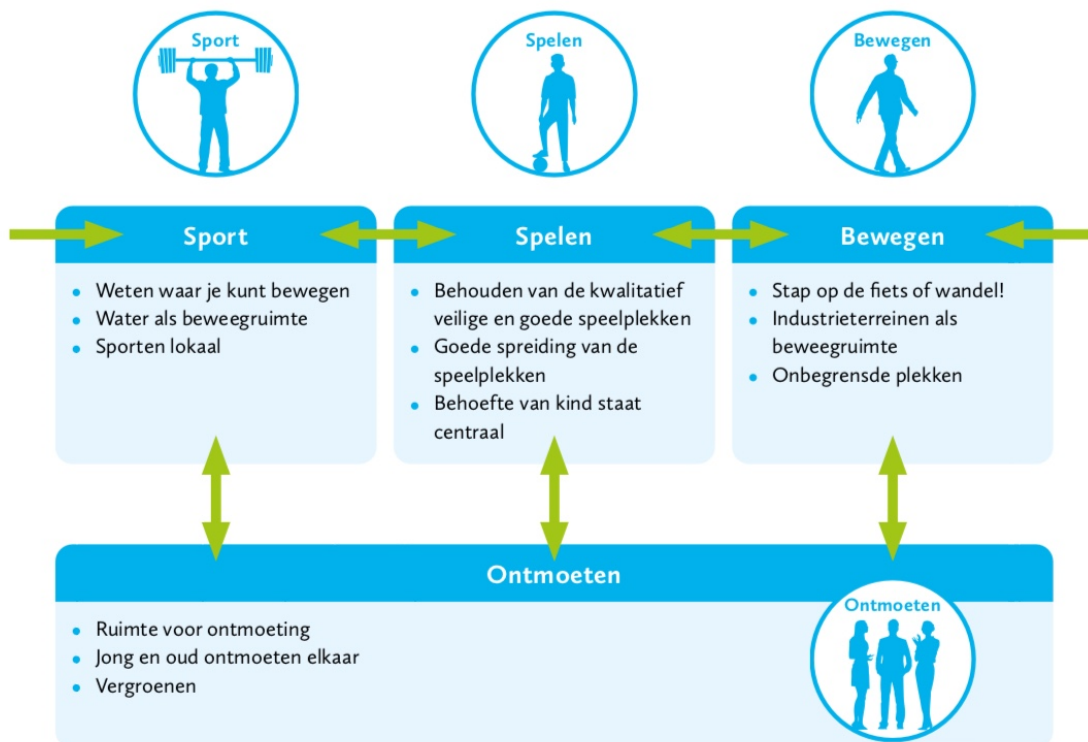
5.3 Wat gaan we doen om doelen te bereiken

- We geven ruimte aan burgerinitiatieven.
- We doen het samen met de initiatiefnemers of op eigen initiatief.
- We richten een subsidieregeling in voor initiatieven die het sporten en bewegen in de openbare ruimte stimuleren.
- Bij nieuwbouwplannen, herinrichtingsplannen en inbreidingsprojecten reserveren we ruimte door openbare sport-, speel- en beweegvoorzieningen al vroeg in de plannen mee te nemen. Als het kan, willen we dit afstemmen met (toekomstige) inwoners en gebruikers.
- Als we een gebied ontwikkelen of opnieuw inrichten, proberen we mensen op een eenvoudige manier uit te nodigen om te sporten, spelen, bewegen of elkaar te ontmoeten.

6. Thema's en speerpunten

Veel inwoners sporten, spelen, bewegen en ontmoeten graag. Daarom zijn deze vier onderwerpen gekozen als hoofdthema's van deze visie. In dit hoofdstuk lees je hier meer over.

We willen onze inwoners zoveel mogelijk de gelegenheid geven om te sporten, spelen en bewegen. Ze ontwikkelen zich er namelijk persoonlijk mee, krijgen zelfvertrouwen en ontmoeten andere mensen. Hieronder zie je onze speerpunten.

Inzetten op veilige en toegankelijke sport-, speel- en beweegtoestellen voor verschillende doelgroepen, dat is ons streven. Dit kan onze inwoners uitdagen op een speelse manier in beweging te komen en te blijven. Hiervoor willen we een groene, aantrekkelijke openbare ruimte creëren. Denk aan verschillende sporten, zoals freerunning, calisthenics en fitness. Als het kan, plakken we bijvoorbeeld op lantarenpalen langs een wandel-/hardlooproute QR-codes met bootcampoefeningen.

6.1 Sport

Weten waar je kunt bewegen

We doen mee aan het platform [Ynbeweging.frl](https://ynbeweging.frl) van Sport Fryslân. Hierop kun je als inwoner of toerist zien waar je in onze openbare ruimte kunt sporten, spelen en bewegen. Denk aan wandel-, fiets- of kanoroutes. Of aan openbare sport-, speel- of beweefaciliteiten. Hebben inwoners zelf bijvoorbeeld beweeggelegenheden gefaciliteerd, dan laten we die ook op de kaart zien.

Water als beweegruimte

Onze gemeente heeft een uniek landschap: groen én veel water. Water is heel geschikt voor sport, spel en beweging. Zwemmen is bijvoorbeeld geschikt voor alle leeftijden en voor bijna elk conditieniveau. Ook kanovaren en suppen kan in onze gemeente. We willen hier graag aandacht aan besteden.

Sporten lokaal

Sporten, spelen en bewegen in de buurt van je eigen huis of werk is wat we willen zowel faciliteren als promoten.

6.2 Spelen

Genoeg goede speelplekken

Wij willen goede, veilige speel- en beweegplekken houden. Want buitenspelen is gezond, het geeft kinderen energie en is goed voor hun ontwikkeling. Wij beheren ongeveer 280 speel- en beweegtuinen. De meeste hiervan worden elke dag bezocht. Samen met de inwoners zijn we verantwoordelijk voor de inrichting.

Goede spreiding van de speelplekken

We willen dat de speelruimten eerlijk over de gemeente verdeeld zijn. Wonen er veel kinderen, dan moeten er ook veel speelplekken zijn. We zorgen voor een evenwichtige, evenredige en eerlijke spreiding van de speelruimte is over daar waar kinderen wonen. Door een dorp- en wijkgerichte aanpak blijft de spreiding geborgd. Dit wordt bepaald aan de hand van het aantal kinderen in relatie tot de ruimtelijke opbouw van de speelwijk waarin ze wonen. Dit geldt voor nieuwe buurten, maar ook voor bestaande buurten.

Behoeftte van kinderen staat centraal

Juist omdat kinderen in elke leeftijdsfase andere behoeften hebben willen we de speelplekken tot stand brengen met en voor de verschillende leeftijdsgroepen. Zo kunnen we goed rekening houden met het verschil tussen de kinderen qua ontwikkeling, interesse en leeftijd.

6.3 Bewegen

Stap op de fiets of wandel!

We stimuleren onze inwoners en toeristen om de fiets te pakken of te wandelen. Dit doen we door fietspaden/wandelpaden aan te leggen die aantrekkelijk en veilig zijn. We zijn bezig om de fietspaden veiliger te maken. Dit doen we in overleg met onze inwoners.

Industrieterreinen als beweegruimte

Veel mensen willen in hun pauze even een rondje lopen. In je eigen wijk of in het centrum gaat dat gemakkelijk dan in een industrieterrein. We willen industrieterreinen aantrekkelijker maken om te bewegen. Door bijvoorbeeld groen aan te leggen. Bedrijven kunnen zelf een beweegbank neerzetten. Zo kunnen ze hun werknemers stimuleren om te bewegen. Want wie gezond is, heeft meer energie, is alerter én productiever. 's Avonds kunnen bootcampers of loopgroepen het industrieterrein gebruiken.

Onbegrensde plekken

Samen met de samenwerkingspartners (o.a. scholen, verenigingen en ondernemers) willen we de uitdaging aangaan om de onbegrensde plekken te creëren. Kunnen we het idee dat een schoolplein van een school is en dat een sportveld van een sportvereniging is loslaten? Dan kunnen we de hekken laten verwijderen. De meerwaarde van de onbegrensde plekken is het spontaan in contact komen met de verenigingen. Zowel kinderen als volwassenen worden geprikkeld om meer te bewegen en de sociale controle wordt vergroot.

6.4 Ontmoeten

Ruimte voor ontmoeting

Bij nieuwbouwplannen of herinrichtingsplannen creëren we ruimte voor sporten, spelen, bewegen en ontmoeten. Als er nieuwbouw gebouwd wordt in onze gemeente, moet er standaard oog zijn voor BIOR. Bijvoorbeeld door groen, paden, toestellen.

Om andere mensen te ontmoeten is een centrale plek in een dorp of wijk wenselijk. Centrale locaties lenen zich ervoor om divers te worden ingericht zodat verschillende doelgroepen er prettig kunnen verblijven. Het stimuleren van ontmoeting in de buurt kan op verschillende manieren tot uiting komen. Enkele voorbeelden zijn zitgelegenheden, picknickbanken, watertappunten, barbecueplaatsen, moestuinen, groenstroken etc.

Jong en oud ontmoeten elkaar

We willen het contact en onderling begrip tussen jongeren en ouderen in een buurt vergroten. Ontmoetingen moet je organiseren. We willen samen met jongeren en ouderen nadenken over hoe zij elkaar kunnen en willen ontmoeten.

Vergroenen

Groen is belangrijk voor het vergroten van een plezierig verblijf in de openbare ruimte en stimuleert het ontmoeten. Onze gemeente vindt ons groen van groot belang. Groen is niet alleen goed voor het milieu, het maakt plekken ook interessant en uitnodigend om te ontmoeten. We streven naar een afwisselend, verzorgd, duurzaam en veilig groen.

7. De gemeentelijke organisatie

De inrichting van de openbare ruimte wordt door groenprofessionals voorbereid, maar ook beheerd en onderhouden. Daarom is deze visie niet alleen van belang voor team Cultuur en Sport, maar ook voor andere teams van de gemeentelijke organisatie. In dit hoofdstuk lees je hoe we dit aanpakken.

7.1 Integrale gemeentelijke aanpak

De thema's sporten, spelen, bewegen en ontmoeten raken veel gemeentelijke teams: sport, cultuur, gezondheid, ontwikkeling, duurzaamheid, stedelijke inrichting, beheer en groen en verkeer en vervoer. Maar, bewoners zien één gemeente.

In deze visie delen we als verschillende afdelingen onze kennis en pakken we kansen en opgaven gezamenlijk op. We verbinden beleidsstukken, onze ervaring van het gebied en de wensen van de inwoners met elkaar. We weten wie we wanneer nodig hebben. We hebben contact met elkaar en wisselen informatie uit.

7.2 Gebiedsgericht werken

We werken gebiedsgericht. Dit betekent dat we in de beleids- en uitvoeringsfase van buiten naar binnen kijken en handelen. Buiten is dan de samenleving, het gebied of de wijk en binnen is onze gemeentelijke organisatie. En dat we kijken naar problemen en kansen.

Als we een maatschappelijk vraagstuk hebben, kijken we hier vanuit het gebied naar. We kijken naar de samenhang tussen ruimtelijke, sociale en bestuurlijke aspecten. We pakken dit op samen met onze samenwerkingspartners.

8. Samen verder

We werken deze visie verder uit in een uitvoeringsplan. Hieronder lees je meer over dit plan, over de budgetten die we kunnen gebruiken en over wanneer we het plan evalueren.

8.1 Uitvoering

We brengen deze visie nu al in de praktijk door positief te reageren op initiatieven van inwoners. En later komen we met het uitvoeringsplan. In dit plan schrijven we hoe we sporten, spelen, bewegen en ontmoeten in de openbare ruimte kunnen verbeteren. We werken uit hoe we de speerpunten uit hoofdstuk 6 van deze visie willen bereiken.

We willen ons uitvoeringsplan door de tijd heen kunnen aanpassen. Bijvoorbeeld omdat ontwikkelingen in de samenleving daarom vragen, omdat er nieuwe kansen zijn of omdat we met onze acties niet genoeg bereiken. We blijven telkens schakelen met onze samenwerkingspartners, zoals Sport Fryslân en verenigingen.

8.2 Bestaande budgetten

We willen slimmer geld besteden aan de sportieve en speelse inrichting, maar het geld als geïntegreerd onderdeel van onze plannen met de openbare ruimte inzetten. Als geld al is gereserveerd voor bijvoorbeeld stadsontwikkeling of onderhoud openbaar groen, willen we dit verstandig inzetten. Zodat we meerdere doelen tegelijk bereiken. Dit geldt ook voor geld dat voor de wijken beschikbaar is vanuit het gebiedsgericht werken. Hiervoor werken we samen binnen de gemeentelijke organisatie.

De komende jaren gebruiken we de bestaande budgetten voor de uitvoering van deze visie. Wat we wel of niet uitvoeren hangt af van de uitvoeringsplannen van de gebieden én van de speerpunten uit deze visie.

8.3 In 2026 evalueren

Het uitvoeringsplan wordt per jaar opgesteld. We realiseren de acties vanuit het uitvoeringsplan binnen het begrote budget. Deze visie wordt in 2026 geëvalueerd aan de hand van de ambities. Hiervoor gaan we meetinstrumenten maken om de ontwikkelingen te monitoren. Waar nodig is wordt na de evaluatie de visie aangescherpt.

9. Slotbepalingen

9.1 Bijlagen

Het vastgestelde document Beleidsvisie Bûtengewoan bewege yn Súdwest-Fryslân is als bijlage opgenomen bij deze bekendmaking. Daarin zijn ook opgenomen:

- Bijlage 1: Gemeentelijke kaders en de relatie tot deze visie
- Bijlage 2: Beweegvriendelijke omgeving
- Bijlage 3: Sociaaleconomische waarde van sport en bewegen

9.2 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsvisie treedt in werking de dag volgend op de bekendmaking.
2. Deze beleidsregel wordt aangehaald als: Beleidsvisie Bûtengewoan bewege yn Súdwest-Fryslân.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17 november 2022,

mr. drs. J.A. de Vries, voorzitter
G.W. Stegenga, griffier